

ปัญหาการสอนของนักศึกษาฝึกสอนวิชาพลศึกษาของวิทยาลัยครุภัณฑ์ในประเทศไทย

นายชรัส วีระกิริวัฒน์

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
002757

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตร์มหาบัณฑิต
ภาควิชาพลศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ.2524

15825413.

TEACHING PROBLEMS OF PHYSICAL EDUCATION STUDENT TEACHERS OF TEACHERS
COLLEGES IN THE NORTHERN REGION OF THAILAND

Mr. Thawach Werasiriwatn

ศูนย์วิทยทรัพยากร

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education
Department of Physical Education
Graduate School
Chulalongkorn University

1981

หัวขอวิทยานิพนธ์ ปัญหาการสอนของนักศึกษาฝึกสอนวิชาพลศึกษา ของ วิทยาลัยครุภัณฑ์ในประเทศไทย

โดย นาย ชรัส วีระศิริวัฒน์

ภาควิชา พลศึกษา

อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ประพันธ์ ลักษณพิสุทธิ์

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้นำวิทยานิพนธ์นี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(รองศาสตราจารย์ ดร.สุประดิษฐ์ บุนนาค)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ศิลปชัย สุวรรณภากา)

..... กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.วรศักดิ์ เพียรชอบ)

..... กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ รชนี ขวัญบุญจัน)

..... กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ประพันธ์ ลักษณพิสุทธิ์)

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หัวข้อวิทยานิพนธ์ บัญหาการสอนของนักศึกษาฝึกสอนวิชาพลศึกษาของวิทยาลัยครุภัณฑ์เนื้อในประเทศไทย

ชื่อนิสิต นาย ชรัส วีระคิริรัตน์

อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ประพันธ์ ลักษณพิสุทธิ์

ภาควิชา พลศึกษา

ปีการศึกษา 2523

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาบัญหาการสอนของนักศึกษาฝึกสอนวิชาพลศึกษาของวิทยาลัยครุภัณฑ์เนื้อในประเทศไทย

ผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถามแบบให้ตรวจคำตอบ แบบมาตราส่วนประมาณค่าและแบบปลายเปิด โดยสั่งแบบสอบถามไปยังอาจารย์นิเทศ 30 คน อาจารย์ที่เลี้ยง 42 คน และนักศึกษาฝึกสอน 150 คน ได้รับแบบสอบถามกลับคืนมาทั้งหมด ร้อยละ 87 ใช้วิธีการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยการหาการอยู่ละ ค่าเฉลี่ย และวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดี่ยวนำเสนอในรูปตารางและความเรียง

ผลการวิจัยพบว่าบัญหาส่วนใหญ่ที่นักศึกษาฝึกสอนประสบในการฝึกสอนนั้นคือ นักศึกษาไม่มีความสามารถในการตั้งวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม อุปกรณ์พลศึกษามีไม่เพียงพอ นักเรียนไม่เก่งชุดฝึกษาในชั้นโรงเรียน นักศึกษากังวลเกี่ยวกับระดับคะแนนการฝึกสอนที่จะได้รับ โรงเรียนไม่มีบริการทางด้านอุปกรณ์การเรียนการสอน อาจารย์ที่เลี้ยงไม่มีความรู้ในการนิเทศการสอน อาจารย์นิเทศก์นิเทศการสอนน้อยเกินไป บัญหาที่เกิดขึ้นกับอาจารย์นิเทศก์และอาจารย์ที่เลี้ยงคือ อาจารย์นิเทศก์และอาจารย์ที่เลี้ยงมีงานที่ต้องรับผิดชอบมาก ทำให้ไม่มีเวลาในการให้คำแนะนำแก่นักศึกษาฝึกสอนอย่างเพียงพอ

จากการวิเคราะห์ความแปรปรวนของความคิดเห็นของอาจารย์นิเทศก์ อาจารย์ที่เลี้ยงและนักศึกษาฝึกสอนพบว่า บัญหาด้านอุปกรณ์และสถานที่ และด้านอาจารย์นิเทศก์ไม่แตกต่างกัน

ส่วนปัญหาด้านการเรียนการสอน การปฏิบัติงานชั้น ตัวนักเรียน ตัวนักศึกษาฝึกสอน
โรงเรียนที่นักศึกษาทำการฝึกสอน และอาจารย์พี่เลี้ยงแต่ละสถาบันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01

ศูนย์วิทยทรัพยากร จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

Theesis Title TEACHING PROBLEMS OF PHYSICAL EDUCATION STUDENT
TEACHERS OF TEACHERS COLLEGES IN THE NORTHERN REGION
OF THAILAND

Name Mr. Thawach Werasiriwathn

Thesis Advisor Assistant Professor Prapat Laxanaphisuth

Department Physical Education

Academic Year 1980

ABSTRACT

The purpose of this study was investigate the teaching problems of physical education student teachers of teachers colleges in the Northern Region of Thailand

Three sets of questionnaires in the form of check list, rating scales, and open-ended were constructed and sent to 30 supervisors, 42 cooperating teachers and 150 student teachers. Eighty seven percent of questionnaires were returned. The obtained data were then analyzed into means and percentages.

The one-way analysis of variance method was also use to determine the level of significant difference.

It was found that the problems most encountered by student teachers were difficulty in setting the behavioral objectives, lacking of facilities and the inadequate equipments and supplies, being not conform in the dressing rule during training period, anxiety about teaching grade that would be, lacking of the good service about the teaching materials, inadequate knowledge in supervising of cooperating teachers, and few supervising by supervisors. The problem most encountered by supervisors and cooperating teachers were the shortage

๗

of time in supervising their student teachers due to their heavy regular schedules.

Through the one-way analysis of variance, it showed that there were not a significant difference among the point of views as stated by supervisors, cooperating teachers and student teachers on the problems concerning the facilities and equipments and supervisors.

For the opinions concerning the problems on the other phases of student teaching, such as, the problems on teaching and conducting physical education classes, class discipline, pupils, student teachers themselves, schools and cooperating teachers were significant difference at the level of .01

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กิติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์เรื่อง "ปัญหาการสอนของนักศึกษาฝึกสอนวิชาพลศึกษาของวิทยาลัยครูภาคเหนือในประเทศไทย" สำเร็จเรียบร้อยด้วยดีโดยได้รับความกรุณาอย่างสูงจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ประพัฒน์ ลักษณพิสุทธิ์ อาจารย์ผู้ควบคุมการวิจัยซึ่งได้ช่วยให้คำแนะนำขอคิดเห็น ชี้แจงและแก้ไขข้อบกพร่องทาง ๆ ด้วยความเอาใจใส่จนกระทั่งวิทยานิพนธ์สำเร็จ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

นอกจากนี้ ผู้วิจัยได้รับความช่วยเหลือจากอาจารย์ ทิพวรรณ ลิ้มสมบต้อนนนท์ และ อาจารย์สุธรรมศิลป์ สอนจิตร ซึ่งทุนเทกเด้งก咽และใจในการพิมพ์และໂร涅ียว ตลอดจนอาจารย์นิเทศก์ อาจารย์พี่เลี้ยง และนักศึกษาฝึกสอนวิชาพลศึกษาของวิทยาลัยครูภาคเหนือในประเทศไทย ที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณไว้ใน โอกาสนี้ด้วย

ดร. วีระศิริรัตน์

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย.....	๔
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	๘
กิติกรรมประจำศัลศี.....	๑๖
รายการตารางประกอบ.....	๒๓
บทที่	
1. บทนำ.....	๑
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	๑
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	๔
ขอบเขตของการวิจัย.....	๕
ข้อทดลองเบื้องต้น.....	๕
ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย.....	๕
คำจำกัดความ.....	๖
2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	๘
ความหมายของการฝึกสอน.....	๘
วัตถุประสงค์หรือความบุ่งหมายของการฝึกสอน.....	๑๐
ขอบข่ายของการฝึกสอน.....	๑๒
โครงการฝึกสอนหรือโปรแกรมการฝึกสอน.....	๑๔
บุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการฝึกสอน.....	๑๗
การนิเทศการฝึกสอนและการประเมินผลการฝึกสอน.....	๓๐
3. วิธีการดำเนินการวิจัย.....	๓๓
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	๓๓
การสร้างแบบสอบถาม.....	๓๔
กลุ่มตัวอย่างประชากร.....	๓๕

บทที่		หน้า
	วิธีเก็บรวมข้อมูล.....	35
	การวิเคราะห์ข้อมูล.....	36
4.	ผลของการวิเคราะห์ข้อมูล.....	39
5.	สรุปผลการวิจัยและขอเสนอแนะ.....	121
	บรรณานุกรม.....	134
	ประวัติ.....	138

ศูนย์วิทยทรัพยากร จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายการตารางประกอบ

ตารางที่

หน้า

1	เพศ, อายุ, วุฒิการศึกษา, วิชาเอก, วิชาโท ปีการศึกษาที่ได้รับวุฒิการศึกษาสูงสุดของอาจารย์นิเทศก์.....	39
2	ประสบการณ์ทางการสอนของอาจารย์นิเทศก์.....	41
3	ประสบการณ์ทางการนิเทศของอาจารย์นิเทศก์.....	43
4	จำนวนนักศึกษาฝึกสอนที่อาจารย์นิเทศก์ทำภาระนิเทศ.....	45
5	จำนวนชั่วโมงที่อาจารย์นิเทศก์ทำภาระนิเทศนักศึกษาฝึกสอนในแต่ละภาค จำนวนครั้งที่มีการประชุมสัมมนากับนักศึกษาฝึกสอนในแต่ละภาคการศึกษา.....	47
6	การได้รับการอบรมในวิชานิเทศการสอนพลศึกษาและหน้าที่ความรับผิดชอบนอกจากนิเทศการฝึกสอน.....	49
7	การจัดการปฐมนิเทศแก่นักศึกษาจากอนุญาตออกฝึกสอน.....	51
8	การปรึกษากับอาจารย์ใหญ่และอาจารย์ที่เลี้ยง เพื่อร่วมกันแก้ปัญหาการฝึกสอนของนักศึกษาฝึกสอน.....	52
9	การไปนิเทศการสอนของอาจารย์นิเทศก์.....	53
10	เพศ, อายุ, วุฒิการศึกษา, ปีการศึกษาที่ได้รับวุฒิการศึกษาสูงสุดของอาจารย์ที่เลี้ยง.....	54
11	วุฒิการศึกษา, ปีการศึกษาที่ได้รับวุฒิการศึกษาสูงสุดของอาจารย์ที่เลี้ยง.....	55
12	สังกัด, ประเภทและระดับของโรงเรียนที่อาจารย์ที่เลี้ยงสอนอยู่.....	56
13	ประสบการณ์ทางการสอนของอาจารย์ที่เลี้ยง.....	57
14	ประสบการณ์ในการเป็นที่เลี้ยงของอาจารย์ที่เลี้ยง.....	58
15	ระดับชั้น, วิชา, จำนวนชั่วโมงที่อาจารย์ที่เลี้ยงสอน.....	59
16	จำนวนนักศึกษาฝึกสอนที่อยู่ในความรับผิดชอบของอาจารย์ที่เลี้ยง.....	61
17	งานที่อาจารย์ที่เลี้ยงทำนอกเหนือจากการสอน.....	62
18	เพศ, อายุ, ระดับชั้นที่นักศึกษาทำการฝึกสอน.....	63
19	สังกัด, ประเภทและระดับของโรงเรียนที่ฝึกสอน.....	64
20	จำนวนชั่วโมงที่ทำการสอนและเวลาในการฝึกสอนของนักศึกษาฝึกสอน.....	65

ตารางที่

หน้า

21	วิชาที่นักศึกษาฝึกสอนทำการสอนและจำนวนชั่วโมงที่สอนแต่ละวิชา.....	66
22	จำนวนนักศึกษาฝึกสอนที่เรียนในระหว่างฝึกสอน.....	68
23	การฝึกอบรมหัวหน้าและวิชาการก่อนออกฝึกสอน, ภาคการเรียนของนักศึกษา..	69
24	ประสบการณ์การฝึกสอนของนักศึกษาฝึกสอน.....	70
25	ความเข้าใจความสำคัญของการฝึกสอนของนักศึกษาฝึกสอน.....	71
26	งานที่นักศึกษาฝึกสอนต้องทำหน้าที่รับผิดชอบนักศึกษาจากการสอน.....	72
27	ทัศนคติของนักศึกษาฝึกสอนต่อการประกอบอาชีพครู.....	73
28	การอุทิศตนเพื่อปฏิบัติงานการฝึกสอนและการประสบความสำเร็จในการฝึกสอน ของนักศึกษาฝึกสอน.....	74
29	การเดินทางไปฝึกสอนและระยะทางจากที่พักของนักศึกษาฝึกสอนถึงโรงเรียน คิดเป็นกิโลเมตร.....	75
30	ปัญหาด้านการรายในห้องถังที่นักศึกษาทำการฝึกสอน.....	77
31	เกณฑ์การตัดนักศึกษาไปฝึกสอนตามโรงเรียนต่างๆ ของวิทยาลัยครู.....	78
32	ค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของนักศึกษาฝึกสอน, อาจารย์ที่เลี้ยง, และอาจารย์นิเทศก์ เกี่ยวกับปัญหาการเรียนการสอน.....	79
33	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนและค่าเอฟ (F) ของความคิดเห็นของนัก ศึกษาฝึกสอน, อาจารย์ที่เลี้ยงและอาจารย์นิเทศก์เกี่ยวกับปัญหาการเรียนการ สอน.....	81
34	ค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของนักศึกษาฝึกสอน, อาจารย์ที่เลี้ยงและอาจารย์นิเทศก์ เกี่ยวกับปัญหาอุปกรณ์และสถานที่.....	82
35	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนและค่า (F) ของความคิดเห็นของนักศึกษา ฝึกสอน อาจารย์ที่เลี้ยง และอาจารย์นิเทศก์เกี่ยวกับปัญหาอุปกรณ์และสถานที่.	84
36	ค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของนักศึกษาฝึกสอน, อาจารย์ที่เลี้ยงและอาจารย์นิเทศก์ เกี่ยวกับปัญหาการปกคล้องชั้นเรียน.....	85

ตารางที่

หน้า

37	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนและค่า (F) ของความคิดเห็นของนักศึกษา ฝึกสอน, อาจารย์ที่เลี้ยงและอาจารย์นิเทศก์เกี่ยวกับปัญหาการปักครองชนิด เรียน.....	87
38	ค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของนักศึกษาฝึกสอน, อาจารย์ที่เลี้ยงและอาจารย์นิเทศก์ เกี่ยวกับปัญหานักเรียน.....	88
39	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนและค่าเออฟ (F) ของความคิดเห็นของ นักศึกษาฝึกสอน, อาจารย์ที่เลี้ยงและอาจารย์นิเทศก์เกี่ยวกับปัญหานักเรียน..	90
40	ค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของนักศึกษาฝึกสอน, อาจารย์ที่เลี้ยง และอาจารย์นิเทศก์ เกี่ยวกับปัญหาตัวนักศึกษาฝึกสอน.....	91
41	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนและค่าเออฟ (F) ของความคิดเห็นของนัก ศึกษาฝึกสอน อาจารย์ที่เลี้ยง และอาจารย์นิเทศก์ในปัญหา เกี่ยวกับตัวนัก ศึกษาฝึกสอน.....	94
42	ค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของนักศึกษาฝึกสอน, อาจารย์ที่เลี้ยงและอาจารย์นิเทศก์ เกี่ยวกับปัญหาโรงเรียนที่นักศึกษาทำการฝึกสอน.....	95
43	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนและค่าเออฟ (F) ของความคิดเห็นของนัก ศึกษาฝึกสอน อาจารย์ที่เลี้ยง และอาจารย์นิเทศก์ในปัญหาเกี่ยวกับโรงเรียน ที่นักศึกษาทำการฝึกสอน.....	97
44	ค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของนักศึกษาฝึกสอน, อาจารย์ที่เลี้ยงและอาจารย์นิเทศก์ เกี่ยวกับปัญหาอาจารย์ที่เลี้ยง.....	98
45	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนและค่าเออฟ (F) ของความคิดเห็นของ นักศึกษาฝึกสอน อาจารย์ที่เลี้ยงและอาจารย์นิเทศก์เกี่ยวกับปัญหาค้านอาจารย์ ที่เลี้ยง.....	100
46	ค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของนักศึกษาฝึกสอน, อาจารย์ที่เลี้ยงและอาจารย์นิเทศก์ ซึ่งเกี่ยวกับปัญหาอาจารย์นิเทศก์.....	101

ตารางที่

47	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนและค่าเอฟ (F) ของความคิดเห็นของนักศึกษาฝึกสอน, อาจารย์ที่เลี้ยงและอาจารย์นิเทศก์เกี่ยวกับปัญหาด้านอาจารย์นิเทศก์.....	103
48	ปัญหาของอาจารย์นิเทศก์ในการนิเทศการฝึกสอนของนักศึกษาวิชาเอก พลศึกษา.....	104
49	ปัญหาที่อาจารย์นิเทศก์ให้คำปรึกษาแนะนำแก่นักศึกษาฝึกสอน.....	105
50	จำนวนนักศึกษาฝึกสอนที่อาจารย์นิเทศก์ควรรับผิดชอบต่อภาคการศึกษา...	106
51	วิชาที่อาจารย์นิเทศก์นักศึกษาฝึกสอนวิชาพลศึกษาควรศึกษา.....	107
52	การสัมมนาหลังการฝึกสอน.....	108
53	คุณสมบัติของนักศึกษาฝึกสอนวิชาพลศึกษา.....	109
54	ปัญหาของอาจารย์ที่เลี้ยงในการให้คำแนะนำแก่นักศึกษาฝึกสอน.....	110
55	ปัญหาของอาจารย์ที่เลี้ยงกับอาจารย์นิเทศก์.....	111
56	ปัญหาของอาจารย์ที่เลี้ยงเกี่ยวกับโครงการการฝึกสอนของวิทยาลัยครู...	112
57	จำนวนนักศึกษาฝึกสอนที่อาจารย์ที่เลี้ยงควรรับผิดชอบต่อภาคการศึกษา...	113
58	ความคิดเห็นของอาจารย์ที่เลี้ยงเกี่ยวกับการประเมินผลการฝึกสอน.....	114
59	จำดับความสำคัญของปัญหาการฝึกสอนตามทัศนะของอาจารย์ที่เลี้ยง.....	115
60	ความต้องการของนักศึกษาฝึกสอนก่อนออกฝึกสอน.....	116
61	ความต้องการของนักศึกษาฝึกสอนขณะฝึกสอน.....	117
62	ความต้องการของนักศึกษาฝึกสอนเกี่ยวกับการนิเทศการฝึกสอนของอาจารย์ที่เลี้ยงและอาจารย์นิเทศก์.....	118
63	ลักษณะการให้คำแนะนำหรือให้คำปรึกษาแก่นักศึกษาฝึกสอนของอาจารย์นิเทศก์	119